

[Strona Główna](#) > ... > [Twoje Prawa](#) > [Prawa Podstawowe](#) > [Lithuania](#)

Najlepsze praktyki państw członkowskich w zakresie Karty praw podstawowych

Autor treści:

Litwa

Litwa

Polityka rządu propagująca stosowanie i znajomość Karty wśród prawodawców, administracji, organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

Ocenę zgodności projektu aktu ustawodawczego z Kartą w ramach procesu legislacyjnego zapewnia się na podstawie art. 9 ust. 4 ustawy o zasadach techniki prawodawczej (Teisėkūros pagrindų įstatymas), który stanowi, że organy upoważnione przez rząd wydają opinie dotyczące zgodności projektu aktu ustawodawczego z prawem Unii, wyrokami Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, umowami międzynarodowymi, których Republika Litewska jest sygnatariuszem, europejską Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz wyrokami Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Opinie te przedstawia się również organowi przyjmującemu dany akt ustawodawczy. Chociaż w przepisie tym nie przewidziano wyraźnego wymogu przestrzegania postanowień Karty, zawiera się on jednak w wymogu zapewnienia zgodności z prawem Unii. Praktyka pokazuje, że przepis ten jest interpretowany właśnie w ten sposób. Na przykład w opinii dotyczącej projektu ustawy zmieniającej litewską ustawę o wyborach do Parlamentu Europejskiego (Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo pakeitimo įstatymo projektas) Departament Prawa Europejskiego (Europos teisės departamentas) stwierdził, że przepisy, które ograniczają wykonanie zapisanego w art. 39 ust. 1 Karty prawa do głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego (tj. przepis stanowiący, że tej samej osoby nie można wybrać na posła do Parlamentu Europejskiego więcej niż dwa razy z rzędu), ale które nie spełniają warunków uzasadniających takie ograniczenie, określonych w art. 52 Karty (ograniczenia muszą być przewidziane ustawą, szanować istotę tych praw i muszą być proporcjonalne), należy uznać za niezgodne z prawem Unii

(<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/325a8fb0199811e9bd28d9a28a9e9ad9?positionInSearchResults=1&searchModelUUID=2d93c2bd-31b3-4e97-b94e-d931ddae3ca2>).

Narzędzia, które pomagają lepiej zrozumieć Kartę i sytuacje, w których ma ona zastosowanie

Na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości (Teisingumo ministerija) opublikowano [Przewodnik po orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej \(Europos Sajungos Teisingumo Teismo praktikos vadovas\)](#), który zawiera również informacje na tematy związane ze stosowaniem Karty. Na tej stronie internetowej zamieszczono również link do informacji opublikowanych na stronie internetowej Komisji Europejskiej na temat obrony praw przyznanych w prawie Unii

(<https://tm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-reikalu-koordinavimas/es-teises-perkelimas-ir-igyvendinimas> strona zawierająca link do

https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/problems-and-complaints/help-defending-your-rights/individuals_en). Na tej stronie zostanie również zamieszczony link do [podręcznika dotyczącego zastosowania Karty na szczeblu krajowym](#) opublikowanego przez Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej, gdy dostępne będzie tłumaczenie tekstu podręcznika na język litewski.

W ramach projektu „Bardziej zdecydowane reagowanie na przestępstwa z nienawiści i nawoływanie do nienawiści na Litwie”, realizowanego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Vidaus reikalų ministerija), Prokuraturę Generalną (Generalinė prokuratūra) i Biuro Inspektora Etyki Dziennikarskiej (Žurnalistų etikos

inspektoriatu taryba), realizowane jest wspólne szkolenie funkcjonariuszy policji, prokuratorów i sędziów finansowane w ramach unijnego programu „Prawa, równość i obywatelstwo” (na lata 2014–2020). Publikując informacje prawne związane ze zwalczaniem przestępstw z nienawiści, skierowane zarówno do urzędników, jak i do ofiar, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zamieszcza link do specjalnej sekcji na stronie internetowej Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej (<https://vrm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/viesasis-saugumas-1/atsakas-i-neapykantos-nusikaltimus-ir-neapykanta-kurstan-cias-kalbasstrona> zawierająca link do <https://fra.europa.eu/en/themes/hate-crime>).

Stosowanie i promowanie instrumentów opracowanych na podstawie Karty przez inne państwa UE lub przez inne zainteresowane strony w UE

Zob. przedstawione powyżej informacje dotyczące linków do stron internetowych instytucji i agencji Unii Europejskiej.

Współpraca z zainteresowanymi stronami w celu promowania stosowania i znajomości Karty praw podstawowych UE

Przykłady współpracy między obrońcami praw a organami krajowymi, które przyczyniają się do zwiększenia znajomości i stosowania Karty

Na Litwie przyjętą praktyką jest organizacja corocznych krajowych forów praw człowieka (Nacionaliniai žmogaus teisių forumai). W 2019 r. forum zorganizowały Litewskie Forum Organizacji Osób z Niepełnosprawnościami (Lietuvos negalios organizacijų forumas), Biuro Rzecznika ds. Równych Szans (Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba), Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich przy parlamencie (Seimo kontrolierių įstaiga), Komitet ds. Praw Człowieka przy parlamencie (Seimo Žmogaus teisių komitetas), Ministerstwo Spraw Zagranicznych (Užsienio reikalų ministerija), Biuro Rzecznika Praw Dziecka (Vaiko teisių kontrolieriaus įstaiga), Uniwersytet Witolda Wielkiego (Vytauto Didžiojo universitetas) oraz Koalicja Organizacji Praw Człowieka (Žmogaus teisių organizacijų koalicija).

Przykłady współpracy między organami krajowymi a środowiskiem akademickim, które przyczyniają się do zwiększenia znajomości i stosowania Karty

Litewska Rada Naukowa (Lietuvos mokslo taryba) sfinansowała badanie naukowe przeprowadzone przez Uniwersytet Wileński (Vilniaus universitetas) pt. „Stosowanie Karty praw podstawowych UE jako normy na potrzeby obrony praw indywidualnych na szczeblu ponadnarodowym i krajowym”. W ramach tego badania oceniono, w jakim stopniu organy litewskie, które ze względu na obszary działalności najczęściej zajmują się badaniem skarg dotyczących praw indywidualnych objętych zakresem stosowania Karty, oraz sądy i organy prowadzące postępowania przygotowawcze stosują postanowienia Karty i powołują się na nie. Przeanalizowano, czy społeczeństwo i środowisko prawnicze mają wystarczającą świadomość znaczenia Karty dla obrony praw podstawowych oraz czy Kartę postrzega się jako faktycznie skuteczną normę na potrzeby obrony praw podstawowych. Analizą objęto również kwestie związane ze stosowaniem Karty w celu obrony konkretnych praw. Wyniki badania podano do wiadomości publicznej.

Przykłady inicjatyw pozarządowych promujących stosowanie i znajomość Karty w danym kraju

Organizacja pozarządowa Litewskie Centrum Praw Człowieka (Lietuvos žmogaus teisių centras) zamieściła na swoim portalu „Moje prawa” („Mano teisės”) link do stron internetowych instytucji i agencji Unii Europejskiej, w tym Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej. W tekstach publikowanych na tym portalu podejmuje się również kwestie związane ze stosowaniem Karty.

Ostatnia aktualizacja: 07/04/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.